

НОВЕ МЕТОДЕ ЛЕЧЕЊА
НА ВМА

КАКО ИЗБЕЋИ ОПЕРАЦИЈУ

**Нова опрема са којом
располаже
Гинеколошко одељење
Војномедицинске
академије омогућава
спровођење
једноставне хируршке
процедуре у лечењу
премалигних промена
која у највећем броју
случајева замењује
операцију. Траје свега
два до десет минута, а
пацијенткиња после
неколико сати може да
иде кући.**



Савремене методе рада Гинеколошког одељења Војномедицинске академије у Београду могу да охрабре припаднице лепшег пола и да их ослободе страха од гинеколошких болести. Оклевање, неблагоприятне контроле и неинформисаност заиста могу да буду највећи непријатељ, чак кобан по живот и здравље жене. Начелник Гинеколошког одељења мр сц. мед. др Дане Ненадић истиче да се то одељење успешно бави испитивањем узрока и лечењем стерилитета, које подразумева комплетне хормонске тестове, детекцију овулације, ХСГ и рендгенско и ултразвучно испитивање проходности јајовода, дијагностичку и оперативну лапароскопију, индукцију овулације, интраутерину инсеминацију, укратко и да би било јасније, све изузев вантелесне оплодње. У оквиру Гинеколошког одељења раде саветовалиште за ургентну контрацепцију и менопаузу, саветовалиште за труднице и школа материнства.

■ РАНО ОТКРИВАЊЕ БОЛЕСТИ

Прва и најважнија специфичност, а уједно и највећа предност, у односу на друге гинеколошке установе, произилази из чињенице да је Гинеколошко одељење део великог система какав је Војномедицинска академија. Ниједна друга гинеколошка установа нема у свом непосредном окружењу тако савремену лабораторију, могућност да користи најновије дијагностичке процедуре (преглед скенером или магнетном резонанцом), нити могућност да за најкраће време окупи читав тим лекара различитих специјалности који ће помоћи у дијагностици и лечењу.

Тако је за увођење хормонске супституционе терапије код жена у постменопаузи потребно урадити гинеколошки преглед, Папа-тест, колпоскопију, ултразвучни преглед мале карлице, преглед дојке (хирург) и мамографију (радиолог), хормонске анализе (биохемичар) и мерење густине костију (реуматолог). Просечно време, које по правилу подразумева одлазак у више установа, за ове анализе у другим установама одузима најмање 15 дана, док се на ВМА све ово може урадити за један дан. Дакле, предност је у ономе чему данас тежи савремена наука и медицина, а то је мултидисциплинарни приступ научном проблему, односно пацијенту.

ВМА прва, и за сада једина у нашој земљи, ради типизацију хуманих папилома вируса (ХПВ) најсавременијом методом ланчане реакције полимеразе (метода ПЦР). Досадашња испитивања указују да би тестирања на ХПВ могла да имају велики значај у проналажењу жена са високим ризиком за настајање премалигних лезија, те раном откривању и лечењу пацијенткиња са овом болешћу, што би у будућности могло да буде разлог масовне примене овог теста.

ПРЕВЕНТИВА НА ПРВОМ МЕСТУ

Рак грлића материце је друго по учесталости малигно обољење жена код нас, од кога годишње оболи око 2.200, а умре око 650 жена. То обољење се развија полако, годинама, и претходе му преканцерозна стања која су излечива у 100 одсто случајева. Теоретски, готово ниједна жена не би данас требало да изгуби живот од овог обољења уколико бар једном годишње уради колпоскопски и цитолошки преглед (Папа-тест).

Рак грлића материце је излечив када се открије рано, али и смртоносан ако се не открије на време. За само два-три минута, колико просечно траје гинеколошки преглед, лекар може дијагностиковати ту болест у фази када је 100 посто излечива! Статистика је јасна: више од 80 одсто жена које су умрле од рака грлића материце у последњих пет година дуго нису биле код гинеколога. Умрети данас од рака грлића материце није ствар судбине, него ствар личног избора – поручује др Дане Ненадић.



Данас је познато више од 100 типова ХПВ, и грубо се могу поделити на бенигне и малигне. Они који изазивају полне брадавице (кондиломе) нису у вези са настанком рака грлића материце, што је важно нагласити, јер се свакодневно у пракси сусрећемо са пацијенткињама које имају кондиломе и долазе уплашене јер им је неко рекао или су негде прочитале да од тога могу добити рак грлића материце.

– Важна ствар коју желим да нагласим – каже др Ненадић – јесте да и налаз малигнутих типова ХПВ у брису није разлог за панику и страх, јер се само код малог броја жена инфицираних малигним типовима ХПВ развије карцином грлића материце. У нашу установу стигао је и један нови тест и ми се надамо да ће врло брзо бити у рутинској употреби, а њиме би требало да се превазиђу недостаци Папа-теста и ХПВ типизације.

У последњих неколико година лечење премалигнутих промена подразумевало је гинеколошку операцију која се ради у општој анестезији и која је просечно трајала од 20 до 60 минута, док је пацијенткиња остајала у болници три до седам дана. У нашој установи сада имамо савремену опрему која омогућава спровођење нове и једноставне хируршке процедуре назване LEEP (енгл. Loop Electrosurgical Excision Procedure), која у највећем броју случајева замењује операцију, а може се радити у локалној или краткотрајној општој интравенској анестезији. Траје свега два до десет минута, а пацијенткиња после неколико сати може да иде кући.

Једино се на ВМА, колико нам је познато, рутински примењује метода којом се под контролом ултразвука у шупљину материце убризгава течност, што омогућава њено коришћење у разним областима гинекологије. Поред те методе ради се и испитивање проходности јајовода ултразвуком – истиче др Ненадић.

■ БРЗ ОПОРАВАК

Емболизација утериних крвних судова представља фундаментално другачији приступ у лечењу миома утеруса, чија је суштина да се убацивањем малих партикула (поливинил алкохол) у артерију материце блокира доток крви, и тако смање миоми, односно излече њихови најчешћи симптоми (70–85%) и у највећем броју случајева избегне операција.

Предност те методе је што пацијенткиња остаје у болници само једну ноћ после процедуре, а враћа се редовним активностима око недељу дана после интервенције, што је много краће у поређењу са класичном хируршком процедуром, која подразумева хоспитализацију од пет до седам дана, док опоравак траје шест до осам недеља после хируршке интервенције.

– С обзиром на опрему и обученост наших радиолога, заједно се спремамо да у току неколико наредних месеци први пут урадим ову интервенцију у нашој земљи – каже др Ненадић и препоручује пацијенткињама да се ослободе страха и на време се јаве лекару. ■

Нада МИЛОШЕВИЋ

КОНГРЕСИ И СИМПОЗИЈУМИ

На Војномедицинској академији у Београду одржан је Осми конгрес клиничких неурофизиолога Србије и Црне Горе, у коме су учествовали експерти из више европских земаља.

Симпозијум о молекуларној дијагностици и нестероидним антиреуматичима окупио је најпознатије стручњаке из земље. Гост симпозијума био је професор реуматологије Ралф Шумахер из САД, светско име у тој грани медицине.

На ВМА ће од 9. до 12. новембра бити одржан Први конгрес физиолошких наука Србије и Црне Горе са међународним учешћем. Поред домаћих учешће је потврдио и више од 90 стручњака из 23 земље света.

ПОСЕТА НОРВЕШКИХ ЛЕКАРА

Од 11. до 13. октобра, у посети Војномедицинској академији у Београду боравила је делегација здравствене и санитетске службе Краљевине Норвешке. Остварени су контакти и размењена искуства о збрињавању у условима масовног повређивања приликом природних катастрофа и терористичких акција. Стручњаци из Норвешке занимали су се за искуства и резултате у збрињавању компликованих и тешких повреда.

На конференцији за новинаре гости су истакли да су импресионирани одличном организацијом рада на ВМА, која се заснива на савременим принципима.

Начелник ВМА др Миодраг Јевтић изразио је задовољство што се после успостављања сарадње са здравственим службама више земаља, нарочито Грчке и Немачке, сада такво повезивање остварује и са Норвешком. У оквиру те сарадње педесет младих лекара са ВМА биће упућено на усавршавање у стране медицинске установе широм Европе, САД и Јапана.

НОВИ СПОРАЗУМИ О САРАДЊИ

Војномедицинска академија је 21. октобра добила четири нова партнера у области образовања и научноистраживачког рада. Потписани су споразуми о сарадњи са Факултетом политичких наука у Београду, Факултетом техничких наука у Новом Саду, Вишом медицинском школом у Београду и Вишом медицинском школом у Ђуприји.

На конференцији за новинаре о будућој сарадњи говорили су начелник ВМА пуковник Миодраг Јевтић, декани Милан Подунавац и Илија Ћосић, те директори медицинских школа Анђелка Лазаревић и Љубомир Марић. Пуковник Јевтић је истакао да ВМА сарађује и са Медицинском факултетом у Београду и да ће та сарадња бити интензивиранија.